

OB OTVORITVI RAZSTAVE V DRŽAVNEM ZBORU RS

dr. Milan Brglez

predsednika Državnega zbora Republike Slovenije

Spoštovana bralka, spoštovani bralec Geodetskega vestnika,

verjetno se sprašujete, kako sem se kot predsednik Državnega zbora znašel na uvodnih straneh Geodetskega vestnika, saj je geodezija strokovna in tehnična veda, ki z najvišjo predstavniško institucijo in zakonodajno vejo oblasti nima neposredne zveze. Naj zato uvodoma pojasnim, da smo imeli v Državnem zboru pred dnevi, točneje 11. decembra 2017, čast odpreti in gostiti razstavo *Geodetski instrumenti in oprema na Slovenskem*, s katero smo se častitljivi 200. obletnici katastra na Slovenskem poklonili tudi v naši hiši. Ob tej priložnosti sta me glavna urednica pričujoče publikacije dr. Anka Lisec ter predsednik Zveze geodetov Slovenije mag. Blaž Mozetič povabila, da misli, ki sem jih izrekel na omenjenem otvoritvenem dogodku, delim tudi z vami. V nadaljevanju vam zato ponujam v branje nekaj misli, ki sem podal ob otvoritvi razstave in pri pripravi katerih so se mi – to moram priznati – kot nekomu, ki mu je geodezija bolj kot ne tuja, nekoliko odprla obzorja in hkrati zastavila nova vprašanja.

Geodezija je namreč precej stara veda, katere začetke lahko umestimo približno v leto 2000 pr. n. št., začetek moderne geodezije pa sega v 18. stoletje. Razvoj moderne geodezije smo v taistem času občutili tudi na Slovenskem, in sicer prav s sprejetjem Zakona o zemljiškem davku, ki ga je pred 200 leti, točneje 23. decembra 1817, podpisal avstrijski cesar Franc I. In čeprav je bil prvenstveni cilj tega zakona sicer zemljiški davek, smo pri nas z njim dobili predvsem zemljiški kataster, katerega arhiv danes predstavlja izjemno kulturno dediščino.

Razstava *Geodetski instrumenti in oprema na Slovenskem* je tako pomembna zgodovinska prelomnica, katere izjemnosti se vsi, ki si z geodetsko stroko nismo posebej blizu, najverjetneje premalo zavedamo. Verjetno se večinoma tudi v Državnem zboru premalo zavedamo pomena, odgovornosti in vloge geodezije v družbi in jo posledično, sicer po krivici, jemljemo kot nekaj povsem samoumevnega. Pa vendar je obvladovanje prostora ena od najpomembnejših dejavnosti države, saj je ozemlje oziroma teritorij tudi eden njenih konstitutivnih elementov. Poleg tega je z razvojem družbe in človekovih pravic (katerih svetovni dan smo zaznamovali 10. decembra) tudi lastnina postala ne le človekova pravica, ampak pri nas celo ustavna kategorija, ki jo je treba ustrezno varovati. In ne nazadnje, v razvitih državah prevzema geodetska stroka glavno vlogo na področju razvoja prostorske podatkovne infrastrukture, ki jo, po pomembnosti, lahko mirno postavimo ob bok na primer prometni in telekomunikacijski infrastrukturi.

Vse to torej pomeni, da je geodezija, tudi za dobro delovanje demokratične države in prostega trga, pa tudi za razvoj gospodarstva in družbe, vse bolj nepogrešljiva stroka.

Spoštovana bralka, spoštovani bralec,

zavedam se, da je bilo v razstavo, ki smo jo v Državnem zboru gostili od 11. do 15. decembra 2017 in ki ponuja vpogled v delček bogate kulturne dediščine, vloženega veliko truda, veliko dela, predvsem pa navdušenja in ljubezni do te vede, do geodezije. Zato verjamem, da je vsem, ki so si jo uspeli ogledati in jim geodezija do sedaj sicer ni bila posebej blizu, odprla oči in jih ozavestila, da gre, skupaj z zemljiškim katastrom, pravzaprav za državotvorno stroko in tudi svojevrstnega varuha ozemlja države.

Dovolite mi, da vam namesto zaključka zaželim vse dobro v novem letu. Naj bo polno geodetskega zanimanja in odkrivanja!